

Kungörelse.

17 Pb

National Library
of Sweden

Kungörelse.

Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium har
uti skrifwelse af den 22 Augusti sidsledne gifwit
Mig tillkänna, huru som Kongl. Maj:t, utom the flere
til the i Finland under händer warande Mätningars
och Storflistens befrämjande förut widtagne Författ-
ningar / täckts än ytterligare låta hos Sig under Nå-
digt öfwerwägande komma, huruwida uti afwittrings
kostnaden någon lindring eller andre förmoner i thet
asseende för Inwånarne kunde bewiljas, samt huru-
wida någon ytterligare Controll, än Författningarne
redan innehålla, kunde wara at widtaga emot miss-
bruk och egennyttia.

Wid thet förra har Kongl. Maj:t likmätigt Ches
therom til Kammar-Collegium aflätne Nådiga Bref
under den 31 Martii förleddt år, i Nåder ansedt Hem-
mans Innehafwarne icke skäligen kunna beswäras
med kostnaden för Mätning och Afwittring af allmän-
nings marken eller annan öfwerlopps jord, än alle-
nast för the ågor, hwilka under Options rätt bibe-
hållas, hwaremot Kronan allena hadanester widkän-
nes the utgifter, hwilka belöpa sig på then öfwerlopps
jord, som til Kronans Egen disposition kan komma.

I thet affeende har Kongl. Maj:t i Råder låtit anslå
wisse Medel årligen, hwarmed icke allenast the kost-
nader som fordras til utbrutning af sådan öfwerlops-
jord förmodas i thet närmaste kunna bestridas, utan
ock tilgång blifwa att understödja så wäl torstiga
Krono Nybyggare, som ock the Hemmans Ugare,
hwilka göra utflyttningar til utmarken, på sätt som
hårom framdeles närmare kan warda förordnat.

Widare och till att desto mera upmuntra och be-
fordra nya Hemmans uptagande på then jord, som
öfwerstjuter the gamla Hemmanens Ranta, har
Kongl. Maj:t i Råder godt funnit förordna, at enår
Lboerne å Krono eller Skatte Hemman, sedan Hem-
manen i Bhalagen århållit theas wissa område i U-
gor och Skogsmark, wilka begagna sig af then uti
Författningarne them förundte Options rätt til öf-
werlopps jorden, at sielfwe therå unrätta nya Hem-
man, till så stor del, som Kongl. Maj:ts Befallnings-
hafwande prästwar en hwar i mon af thes förra be-
sittning böra tillkomma, skall å sådane nya Hemman
jorden åtfölja Naturen af thet Hemman then förut
innehafwer, så att, i följe theraf, Innehafwaren af
ett Skatte Hemman, hwilket efter åfwannämde grund
får sin andel i öfwerlopps jorden, må then samma
emot

emot särskild Skatts arläggande til Kronan under enahanda eller Skattemanna rätt besittja, som han sitt förra Hemman innehafwer, dock så wida han sjelf upodlingen wärkställer; Men then öfriga jorden, som Krono Hemmans Uboer eller andre Nybyggare uplåtes, behåller sin Krono natur, dock med then förmon för Uboen af en säker och orubbad besittning under Ståbjo rätt, som Krono Nybyggare i allmänhet genom Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifwelse af then 21 Martii 1781 i Nåder är förund, i stöd hwaraf the och theras barn eller arfwingar icke kunna, under hwad namn thet wara må, therifrån skiljas, enär the sine skyldigheter wederbörligen i afstaga.

Till at göra thesse nya Skatte Hemman så mycket nyttigare för ägarne, och så ärfarenheten wisadt, at Hemmanens delning uti för många delar ej annat medfördt, än jordens wanskötsel och utarmade Jordbrukare, och i annan händelse, så delning ej skedd, och then tilträdande skolat utlösa sine medarfwingar ifrån theras Hemmans delar, han så blifwit oförmögen till Hemmanets behörige skötsel, har Kongl. Maj:it i Nåder förordnat, att thesse nya Skatte Hemman alltid skola i arf tilfalla äldste Sonen eller then Föräldrarne pröfwa thertill skickeligast ibland barnen; dock

* 2

att

att Landshöfdingen undersöker huru långt delning utan
afwikande ifrån förenämde affigt må kunna tillåtas.

Wid Nybyggens inrättning i allmänhet bör,
enligt 5 S. i Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning af
den 28 Junii 1775, den mark, som Nybygget skall
tillhöra, genast utmärkas och afrösas, samt två tillika
utsättas, hwad Ranta och Hemmantal theraf skall
utgöras, så att Nybyggaren straxt får känna ej alle-
nast widden och storleken af then mark honom två till
upodlande lämnas, utan jämwäl hwad utskylder ef-
ter frihets ärens förlopp therföre skola betalas: och
som uti Högstberörde Nådiga Förordning är stadgat,
att allt sådant utaf wederbörande Ämbetsmän utan
Nybyggarens kostnad bör wärkställas; Så har Kongl.
Maj:tt nu widare i Nåder anbefallt ej allenast at no-
ga handhafwa Nybyggare wid thenna förmon, utan
ock att wederbörande wid hårdaste ansvar ej måge af-
fordra och upbära Resolutions lösen eller något arf-
wode och betalning för allt hwad Nybygges inrätt-
ningen rörer och angår.

Ötterligare och i anledning af 8 och 26 Momenter-
ne i 5 S. af 1775 års Kongl. Storleks Förordning,
har Kongl. Maj:tt i Nåder förklarad ej allenast att the
upodlingar som finnas wara wärkstälde af sådane
mossar

mossar och aldeles oländiga marker, hwilka i anseende till deras odugliga beskaffenhet, såsom impedimenter warit att anse, böra wid utsättjandet af Hemmanens områden ifrån beräkande uteslutas, och upodlaren således allena njuta frugten af ett arbete och en kostnad, som, i anseende til Jordens odugeliga beskaffenhet, wida öfwerstigit hwad i allmänhet til oländig marks upodlande kan fordras, utan ock, ther finnas skulle, att någon Skogsmark kunde wara med en myckenhet smärre impedimenter blandad, hwilka ej utan alt för dryg kostnad och tidspillan skulle kunna afsätas, men Jordägarna enligt Förordningen hafwa rättighet att få alt odugligt afdragit, thet tå på Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes urskillning och ompröfwande må ankomma, hwad afseende therå wid Tunnelands talets utsättande hafwas må, utan att i wärket rubba then af Kongl. Maj:ti uti Förordningen utsatte rymd, eller then billiga jämnlighet, som i alla andra afseenden Skattdragande undersätare emellan wara bör.

Beträffande åter Controllen och huruvida något kan wara therwid att tillägga; Så har wäl Kongl. Maj:ti igenom H:es Nådiga Förordningar af then 27 Junii 1775 och then 23 Januarii 1783, an-
* 3 gäen:

gående Uigobelnings-Rätter och Landtmätare, samt
Thes Nådiga Skrifwelse til Kammar-Collegium af
then 17 November 1784, redan widtagit alla möj-
liga utvägar til förekommande af egenntta och mis-
bruk, och thet är på wärkställigheten af thesse Författ-
ningar, som Intjänarnes beskydd och säkerhet helt
och hållit beror; Men för att thesto mer betaga me-
nigheten alt mistroende i anseende til the af Landtmä-
tarne uppgifwande Arfwodes räkningar, och theras öf-
werseende af Directeuren wid Jinska Landtmäteri
Commissionen, som theraf hittils njutit Fem Pro-
Cent, samt att ställa pröfningen theraf under en ännu
strängare Controll, har Kongl. Majt nu ytterligare
i Råder förordnadt, ej allenast att förenämde för Di-
recteuren af slike Arfwoden bestådde Fem ProCent
böra hädanefter i Landt-Rånteriet insättas och Di-
recteuren theraf bestås så mycket, som efter Författ-
ningarne belöper i Tractements och Stjuttspennin-
gar, utan ock i Råder för godt sunnit, att en särskild
Landtmäteri Fiscal kommer att tillsättas, hwilken har
des ständiga tjenstgöring wid Landtmäteri-Contoiret,
och skall wara skyldig att uptäcka samt hos Kam-
mar-Collegium utföra alla the felaktigheter och af-
wikelser emot Instruction och Författningar, som
Landt-

Landtmätarne begå, men i synnerhet anmärka, om
drygare Urswoden af Jordågarne upbåras, än För-
fattningarne utsätta, eller om Landtmätarne upskjuta
påbegynte Storleks förrätningar och them i laga
ordning icke avsluta.

Hwad Kongl. Maj:t altså utaf Gaderlig omwård-
nad för Landets och Thes trogne undersätares bästa
i Nåder tåckts bjuda och förordna, har Jag till we-
derbörandes underdåniga esterrättelse härmed allmän-
neligen kungjöra skolat. Wasa Lands-Contoir
den 18 Januarii 1787.

ADOLPH TANDEFELDT.

H. Löfman.

